

v evropské politice (8.1. - 14. 1. 2018)

Událost týdne:

8. ledna pokračovaly v Berlíně sondovací rozhovory mezi konzervativní unií CDU/CSU a sociálními demokraty z SPD o vytvoření vládní koalice. Hlavním tématem byla Evropa a evropská politika budoucí vlády. Dění na evropské scéně by mělo podle ministra zahraničí Sigmaru Gabriela (SPD) být středem koaliční smlouvy. Sondovací rozhovory trvaly déle, než bylo plánováno. Největší spory během týdne panovaly v daňové, zdravotní a uprchlické politice. Podobně jako v listopadových rozhovorech mezi CDU/CSU, FDP a Zelenými byla migrační a azylová politika nejkomplicovanějším tématem. Dne 12. ledna však došlo k úspěšnému ukončení rozhovorů a předsedové stran doporučili zahájení koaličních jednání. Byl schválen společný dokument týkající se mimo jiné evropské, migrační a vzdělávací politiky. Dohodu vyjednávačů a zahájení koaličních rozhovorů musí nyní schválit vedení stran, a především sociální demokraté na svém sjezdu 21. ledna, kteří doposud hleděli na pokračování koalice skepticky.

8. ledna uvedl předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker na úvod konference o budoucím víceletém finančním rámci EU, že po odchodu Velké Británie bude muset být unijní rozpočet vyšší o 1 % HDP, aby obsáhl všechny priority EU. Brexit bude podle komisaře pro rozpočet Günthera Oettingera znamenat mezeru v rozpočtu až 13 miliard eur. Podle Junckera by nemělo docházet ke škrtům v politice soudržnosti, ale je nutná modernizace fondů.

9. ledna se dohodly katalánské separatistické strany, že podpoří kandidaturu Carlese Puigdemonta na post předsedy tamní vlády. Expremiér může kandidovat pouze zprostředkovaně z Bruselu, protože mu ve Španělsku stále hrozí zatčení. Do vlasti se dle svých slov chce vrátit jako legitimní premiér. Podle strany Ciutadans, jež prosincové volby vyhrála, není možné, aby byl premiér uveden do postu přes internet. Odmítají to i lidovci či socialisté, kteří by se v takovém případě obrátili na ústavní soud. Následující den podalo prozatímní vedení katalánského parlamentu stížnost ke španělskému ústavnímu soudu ohledně říjnového převzetí moci v regionu španělskou vládou. To podle nich nebylo nutné, jelikož nedošlo k výslovnému prohlášení nezávislosti. Dle poslanců měla španělská vláda vyzvat k rozpuštění vlády a parlamentu katalánského premiéra Puigdemonta. Nové vedení parlamentu by mělo být ustanoveno na schůzi 17. ledna.

9. ledna jednal v Bruselu polský premiér Mateusz Morawiecki (PiS) s předsedou Evropské komise (EK) Jeanem-Claudem Junckerem ohledně polských soudních reforem, které dle EK ohrožují existenci právního státu. Dále diskutovali o budoucím postavení Polska v EU, vnitřním trhu či migraci. Dohodli se na další schůzce s cílem pokročit v jednáních do konce února. Zároveň byli tentýž den polským prezidentem Andrzejem Dudou odvoláni ministři obrany, zahraničí a ochrany životního prostředí, kteří byli ve sporu s opozicí a institucemi EU. Změny tak dle komentátorů mají vést k vítězství vládnoucí strany Právo a spravedlnost v příštích volbách.

12. ledna informovala agentura ČTK, že na základě průzkumu pro britský deník Daily Mirror si většina Britů nepřeje konání dalšího referenda o odchodu země z EU, alev případě jeho konání by bylo 51 % oslovených pro setrvání v Unii. Průzkum nechal vypracovat někdejší předseda strany UKIP Nigel Farage, jeden z hlavních představitelů kampaně za odchod z EU, který se během týdne vyslovil pro myšlenku dalšího referenda. Vedlo by dle něj k potvrzení správnosti rozhodnutí EU opustit.

14. ledna demonstrovaly desetitisíce lidí ve Vídni proti koaliční vládě Rakouské lidové strany (ÖVP) a Svobodné strany Rakouska (FPÖ), která je považována za populistickou a radikálně protiimigrační. Pobouření během týdne mimo jiné vyvolal výrok ministra vnitra Herberta Kickla (FPÖ) ohledně ubytování migrantů „koncentrovaně“ ve větších střediscích.

Telegraficky:

- Dne 8. ledna vyměnila britská premiérka Theresa Mayová několik členů vlády a představila mimo jiné nového šéfa kabinetu Davida Lidingtona, dosavadního ministra spravedlnosti, a nového předsedu Konzervativní strany Brandona Lewise.
- Dne 9. ledna navrhl předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker zprostředkování ve sporu mezi Slovinskem a Chorvatskem ohledně jejich námořní hranice v Piranském zálivu.

